

a černou magií instinktů a jehož apologetem u nás je Štyrský.

Kdyby avantgardní kritika měla jasnou linii, tak by nikdy k takovým trapným zjevům nebylo došlo.

Není to dokonce zjev jenom „československý“. Protože, jak píše Becher v 1. čísle Linkskurve,

„jsou časy, kdy dobrodružné koketování s námi nejenže není nebezpečné, ale je výnosné; nesmíme se však nechat oklamat, když se z těchto stran začíná červenat. Známe tuto barvu, nevzdoruje vlivu povětrnosti. Při první lepší příležitosti, kdy to začíná jít do tuha, je móda pryč, začíná se couvat — v prvním okamžiku se vzpomíná ‚na sebe samého‘ a objeví se, že je v první řadě umělec a že nic nemá společného řekněme s ‚kraválý‘ nezaměstnaných anebo s ‚rabováním‘ či s podobnými výtržnostmi.“

Případ Panaita Istratiho, Leonharda Franka v Německu, Theodora Dreisera v Americe jsou nejlepším důkazem toho, že revoluční vlna vyvrhuje na pravý břeh všechny „mitläufer“ a „revolucionáře“, kteří nedovedli přetřhnout nit, pojící je s měšťáctvem.

Monistické učení dialektického materialismu, za pomoci kterého analyzují revolucionáři minulost a přítomnost a mohou pomoci ní předvídat budoucnost, musí se stát nejmocnější zbraní revoluční umělecké kritiky.

Namísto všeobecných, nedefinovatelných slov jako „modernost“ (moderní střevíce, moderní nábytek, moderní básně) musíme vytyčit jasná kritéria revolučnosti a protirevolučnosti. Namísto žonglérství a zahalování se pod pláštík boje proti šosáctví, akademiím, liberální kultuře a neodbornosti (tohle je i zájem nové buržoazie) musí přijít železná linie umění a kritiky jako zbraně třídního boje.

dostává se článkem St. K. Neumanna do kolejí, v kterých chtěla běžet od začátku a které jedině opravňují její existenci. Z revize činnosti jednotlivých členů generace stává se revize činnosti celé generace, z čištění kritérií a charakterů ujasnění místa a charakteru generace. Ti, kteří říkali, že celá věc by se mohla prodebatovat v kavárně, mezi nemnohými interesenty, jsou snad už nyní poučení o neobyčejném významu celé této „učené hádky“. Neboť celá tato diskuse o krizi generace je československou obdobou diskuse na mezinárodní kulturní frontě: je výrazem velikého krystalizačního procesu, jehož výsledky lze již v hlavních obrysech zřít. V Ellenově Kritice kritiky bylo vysloveno slůvko „mitläufer“ čili souběžník. Doufejme, že další diskuse ujasní, nakolik bylo a je tvoření této generace v souladu s programy revoluce sociální a nakolik je jenom souběžnictvím. Zde je totiž — podle našeho názoru — problém krize. Další běh diskuse o těchto věcech pak ujasní, že není zde krize kritérií, ani krize charakterů, ale krize objevitelů těchto zjevů, krize záměny souběžnictví za revolucionářství na kulturní frontě. Klad diskuse bude v tom, že pojmenuje tvoření nynější generace, které platilo doposud za revoluční, pravým jeho jménem, a snad naznačí obrysy programu té tvorby, která bude moci být označena za skutečně revoluční, aniž by byla pronásledována eventualitou nějaké krize. — Tyto náznaky bude třeba ovšem rozvinout v širší

perspektivy, a to není úkolem této poznámky. Chce jen ještě jednou ospravedlnit existenci celé této diskuse podtržením jejího významu. K ujasnění o věci revolučnosti, nerevolučnosti a kontrarevolučnosti na frontě politické se došlo podobnou diskusí, nechyběly ani tehdy hlasy, aby věc byla vyřízena hezky v soukromí, a ne před tváří veřejnosti. Kdo by však chtěl nyní tvrdit, že ta diskuse byla před více než rokem věcí zbytečnou?

Kurt Konrad: KRIZE KAPITALISMU A „SOURUČENSTVÍ“

Jeden ze základních principů dialektického materialismu je jednotnost teorie a praxe. A to nejen v tom smyslu, že dialektický materialista nechce pouze vykládat svět, ale změnit ho, avšak rovněž v tom smyslu, že ve všech konkrétních případech je s to ukázat, že určitá praxe je v logické a historické souvislosti s určitou teorií. Tak např. teorie historického materialismu s prakticko-revoluční činností proletariátu.

Mám zde na mysli teorii a praxi Bedřicha Václavka. Jeho teorie: „Mezi uměním a politikou nejsou přímé vztahy, ale obé roste ze společné základny a přes ni jsou souvislosti zřejmé“ a z toho vyplývající: „Jde o zásadní souručenství moderní tvorby a sociálně revolučního hnutí“. Jeho praxe spočívá v „boji proti idyle“, v boji za heslo: „Civilizované ženě civilizovaný šat!“ atd. Jak je to možno, že souručenství Bedřicha Václavka se sociálně revolučním hnutím spočívá v době nejostřejší krize kapitalismu, kdy všechny jeho rozpory stupňují se s neuvěřitelnou rychlostí k nejvyššímu zostření, v propagandě pro ustřížení copů a pro hedvábná pyžama? (Viz Index, r. I, č. 12, rediguje Bedřich Václavek, který svým jménem tuto praxi kryje.)

Zde musíme zúčtovat se zásadně nesprávnou analýzou Václavkovou a Teigovou, která stanoví literárně umělecké převraty za rovnocenné sociální revoluci.

Chyba v analýze Václavkově a Teigově (posledně jmeno-